

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ærumnæ D. N. Jesu Christi

Thomé <de Jesus>

Monachii, 1676

Summarium Vitæ P. F. Thomæ De Iesv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45834)

SUMMARIUM VITÆ
P. F. THOMÆ DE IESV.

Thoma à Jesu Pater fuit Fernandus Alvarez de Andrada, præcipuæ nobilitatis in Regno Lusitaniæ: qui cum studiosissimus Ordinis Eremitarum S. Augustini esset, Thomam jam decennem cum Fratre ejus Didaco de Payva de Andrada (cujus doctrina & virtus toto regno ex Libris editis & Concionibus, nec non in Concilio Tridentino postea claruit) P. Luisio de Montoya, conspicuæ sanctitatis viro, dedit instituendum Ulyssipone in Monasterio Dominae Nostræ de Gratia: in quo Thomas, cum esset annorum quindecim, habitum Religionis assumpsit. Postea studiis Philosophiæ ac Theologiæ Conimbricæ absolutis, cum Conciones habuisset magno cum fructu, aliquot annis Novitios ad eximias virtutes, maximè ad amorem DEI, & studium Orationis instituit, singulari bono Ordinis. Et quia summo studio tenebatur disciplinæ Religiosæ, nonnullis id flagitantibus, domicilium pro Congregatione Reformatorum approbante P. Luisio de Montoya & plurimum favente Cardinale Henrico, qui postea Rex fuit, ædificare moliebatur, qualia cernuntur in Italia. Sed tanti contra eum excitati sunt motus, ut coactus fuerit à cœpto desistere, ipso etiam P. Montoya suadente: quam tempestatem non tantum hilariter, summâ patientiâ, silentio, & pace animi tulit; sed etiam adversarios magnis beneficiis afficere studuit: quod cum admirati fuissent aliqui, respondit: Ut alicui benefacias, non esse spectanda ejus merita, cum Deus nobis innumera bona conferat, nihil eorum promeritis. Orationi & Lectioni SS. PP. adeò deditus fuit, ut nunquam ante Matutinum decantatum somnum, eumque per brevem admiserit. Eo studio magnam peritiam rerum divinarum, & gratiam cum aliis eam communicandi est consecutus: Cultus divini promovendi studiosissimus fuit: admirabili charitate erga miseros.

Summarium Vitæ P. F. Thoma de Iesu.

miseros & ægrotos, quibus & medicamenta procurabat, & suâ manu scitè parabat. Quas ob virtutes notum toto regno Rex Sebastianus anno 1578. ad infelicem illam expeditionem Africanam secum duxit, pro solatio sui exercitûs: cui maxima cum charitate servivit in rebus, ad corporis & animæ necessitatem spectantibus: quæ dum strenuissimè facit, in prælio milites ad fortiter pro Fidei Christianæ propagatione pugnandum hortando, faucios curando & expiando, à Mauro graviter vulneratus in humero concidit, & ab alio Mauro captivus abductus ac Morabuto cuidam (sic Mahometicos Eremitas nominant) est venditus: qui principio satis humaniter eum habuit, magnisque promissis à fide Christiana studuit avertere; at cum se frustra esse videret, eò quòd ipsum Thomas longè ardentius ad Christum pertrahere conaretur, luculentè ostensâ absurditate impiæ legis; denudatum & oneratum ferro in tetrum carcerem conjecit, in quo plus verberum plerumque ei dabatur, quàm panis. Ubi cum videret se jam aliter Christianis prodesse non posse, scripsit librum de Ærumnis Christi, paucis illis horis, quibus aliquid lucis affulgebat per angustam rimam carceris, ut ejus lectione animarentur in sua servitute. Maurus autem inclementius eum habere in dies, ut squalore, flagris, & fame confecto, cum Christum non posset, saltem animam exprimeret. Quod ubi rescivit Franciscus Acosta, Regis Henrici Orator, qui Marochii de redemptione captivorum agebat, effecit, ut Thomas quamprimum è manibus crudelis Morabuti eriperetur; quem apud aliquos Mercatores paucis diebus nonnihil recreatum, ut Marochium venit, nobilissimi quoque Lusitanorum, qui captivi erant, apud se habere contendebant: sed ille multis precibus ægrè tandem obtinuit, ut mitteretur in eum locum, ubi pauperes tenebantur captivi ad duo millia, dicendo, se sperare, apud ipsos citius redituras vires corporis, quàm apud Nobilium commoda. Quod etiam accidit: nam brevi plena sanitate potitus, cœpit se totum pauperibus illis impendere, Sacramentis & prædicatione illos animando iis horis, quibus otium aut respiratio dabatur eis à dominis. Tunc enim convocatos

) (

campa-

Summarium Vitæ.

Campanulâ sic instituebat, ut locus cœnobio similiôr evaderet, quàm ergastulo. Egentibus apud opulentos corrogabat stipem, dissidentes conciliabat, satagebat impedire peccata & scandala, id unicè dolens, quòd etiam in illo miserabili statu non deessent, qui viverent in magna licentia: quare etiam librum composuit, quo ad pœnitentiâ instituerentur; qui omnibus multùm profuit. Utebatur verò tantâ ubique integritate & constantiâ, ut, cùm quondam apud Oratorem Sacrum faciens, notâssset ingressos tres Gallos hæreticos, qui Mauris arma vendiderant, noluerit pergere, donec illi facerent. Sed & Mauros, & qui à Christiana Religione defecerant, hortando ac disputando, & quocunq; poterat modo, conatus est ad viam salutis reducere; nec sine fructu: nam aliqui agnito errore suo, redierunt in terras Christianorum; alii etiam pro fide gloriosa morte defuncti sunt. Hos inter eminet Petrus Navarrus, Matrito oriundus, cui Xerifus Rex permultùm fidebat. Is, dum in terras Fidelium unâ cum multis captivus, hortatu Thomæ revertitur, è via retractus in foro Marochii, post exquisita tormenta, in confessione Fidei, Cruci affixus est. Antonius Mendez Lusitanus Subdiaconus, inter captivos ita profecit ex doctrina & exemplo Thomæ, ut post ejus mortem suppleverit vices illius, & postea cum septem Juvenibus, etiam captivis, quos Xerifus inter suos Ephebos habuit, Marochii pariter glorioso Martyrio defunctus sit. Paria conatus est inter Judæos, inter quos Stephanus Diaz, transfuga Christianus; qui nuper è Lusitania profectus, assumpto nomine Joseph, pro magno Rabbino se jactabat. Is perfidiæ suæ causas conscriptas miserat Thomæ, provocans eum, ut refutaret, si posset; sed noluit primùm respondere Thomas, quòd videret non studio veritatis, sed jactantiæ solius illum id petere. Postea tamen à Christianis inductus confutavit illum tam copiosè, doctè, & luculentè, ut pœnituerit Judæos, rationes illas unquam produxisse in medium. Hunc in modum quatuor annos traduxit, cùm soror ejus Comitissa de Linares, & alii cognati de illo redimendo egerunt; quod negotium etiam Rex Philippus commendavit Oratori suo, quem habebat

bebat Marochii. Quod ut intellexit Thomas, dixit certum sibi esse mori in servitio captivorum Christianorum Marochii, sive redemptus fuerit, sive captivus. Proinde lytro illo potius redimendos alios, qui magis indigeant: sibi enim melius esse vivere, & mori captivum pro salute suorum sociorum, quam liberum cum tanta jactura: quod etiam scripsit ad suos, præsertim ad quendam Nepotem suum Religiosum, obteffans eum, ut persuaderet suis cognatis, ne quidquam curæ de sua liberatione suscipiant. Nam etsi omnia sua divinæ dispositioni permittat, sibi tamen constare, quod placeat Deo se mori in hoc statu: id unum sibi dolere, quod non degat in tanta miseria, in quanta videret alios captivos mori: quia Orator Lusitanus peculiarem sui curam gerat. Idem sæpius indicavit aliis, revelatum sibi divinitus esse, quod sit moriturus in hoc statu. Ceterum ad suprâ memorata opera charitatis, jungebat rigidas pœnitentias, jejunia ac disciplinas, quæ nunquam intermisit, sed duplicavit in Quadragesima, cum interim quotidianas conciones haberet. Quo factum est, ut gravi morbo corripetur. Eum cum sentiret fore supremum, summâ devotione se paravit ad mortem, & in Hebdomada sancta iteratò se Sacramentis munivit. In die Parasceves visitatus ab Oratore Lusitanæ, impensè illi commendavit pauperes captivos, cumque is videns, eum ad extrema tendere, nollet abire, dixit se ante Pascha non moriturum: proinde se reciperet interim domum. Præterito jam die Paschatis, quod intellexisset aliquos captivos, desperatione suæ redemptionis, cogitare de deserenda Fide, vocatos semimortuis, at ingenti spiritu prolatis vocibus, gravissimè cohortatus est ad constantiam, certum eis diem nominando, quo venturum esset lytrum eorum, & vicissim ab eis promissionem Fidei servandæ exegit. Inter quæ collapsis omnino viribus, invocato sæpius dulcissimo Nomine Jesu, placidissimè Deo spiritum reddidit, ac die ab eo prædicto lytrum eorum venit. Obiit magnus hic servus Dei 17. April. Ann. 1582. primo die post Pascha, ætatis suæ Anno 53. captivitatis quarto: quod 14. annis antè prædixerat quibusdam sui Ordinis, quorum in Novitiatu

Magister fuerat. Nam cum hi in Indiam navigaturi ei valedicerent, ipsis gratulatus gloriosam hanc missionem, ut animos ad sufferendos labores pro Christo, adjecit se quoque venturum in similia, licet in alia Regione. Nam post aliquot annos navigaturum se ad terras infidelium, unde in Patriam rediturus non sit, sed assecuturus tamen ipsos in caelo, post exhaustos pro Domino graves labores. Quod illi cognitâ ejus mortem testati sunt, nominatim Reverendissimus Dominus Frater Gregorius Quemado, Coadjutor Archiepiscopi Brigantini. Divinitus autem rescivit mortem ejus Beatrix Vaëz de Olivera, Monialis ejusdem Ordinis, quod suo Confessario retulit sex mensibus antè, quàm literæ de eodem felici obitu venissent ex Africa.

INSTRUCTIO Quis fructus sit quærendus in consi- deratione Ærumnarum Domini IESV.

C A P V T I.

- I. **M**agna pars eorum, qui profitentur se studiosos perfectionis Christianæ, decipitur indiscreta tractatione rerum spiritualium, dum aggrediuntur eas præposterè: & cum legunt pœnitentias, fervores, & raptus contemplativorum, nec non miracula Spiritus divinus quondam est operatus in illis animabus mortificatis, & perfectè unitis cum ipso, sectantur illa miranda, neglecto fundamento, quo illa nituntur, & viâ, quâ pervenitur ad illa. Est autem hujus erroris hoc tempore majus periculum, quàm olim. Nunc enim plurima de his rebus doctè scripta versantur in manibus, & à plurimis intelliguntur, sed non exercentur à plurimis: multum est in lingua, parùm in manu & usu.
- II. Hujus mali causa non minima est, quòd, cum Deus ubique sui sit similis, incipientibus primo fervore se suavem exhibeat; hi suavitate illâ merentes profectum, se jam plurimùm in virtute processisse sibi falsò persuadeant: ferè ut qui parùm peritus artis,